

Fietsen door het Land van Herman de Man

Dat is fietsen door polders, langs monumentale boerderijen, over dijken naar pittoreske dorpen en stadjes in de Lopiker- en Krimpenerwaard. Het gebied dat Herman de Man (1898-1946) zo liefhad en waar hij veel over schreef. De fietsroute brengt je langs plekken uit zijn leven en zijn oeuvre. Soms duidelijk herkenbaar, andere keren moet je je verbeelding laten spreken. Voor meer informatie, kijk op www.hermandeman.nl.

1. Woerden, Rijnstraat 24

Hier is op 11 juli 1898 Herman de Man geboren, als jongste in een gezin met drie kinderen. Aanvankelijk was deze naam zijn pseudoniem voor Salomon Herman Hamburger. Bij Koninklijk besluit van 9 september 1943 is zijn achternaam gewijzigd in De Man. Te vinden in het archief van RHC Rijnstreek en Lopikerwaard.



2. Woerden, Kerkplein

Woerden ligt in Cheese Valley. In 1410 was hier de eerste boerenmarkt. De jaarlijkse feestelijke opening van het boerenkaasseizoen gebeurt met de Graskaasdag. Dan worden de eerste graskazen van het jaar én een reuzenkaas van zo'n 125 kilo geveild voor goede doelen.



3. Woerden, Kromwijkerdijk 1

Boerderij Wulverhorst dankt haar naam aan een ridderhofstede die in de 13e-15e eeuw op deze plek stond. De roman *Geiten* speelt zich deels hier af.

4. Linschoten, Het Wapen van Linschoten

Hier zijn opnames voor de tv-serie *Het wassende water* gemaakt. En ook op de Schapenlaan, de Haardijk, de kwakel bij het Landgoed Linschoten en van de motorfiets door de Dorpsstraat. Het zogenoemde koffiehuis Het wapen van Linschoten komt o.a. terug in de serie als Gieljan Beijen, na de boeldag, op zoek is naar de veilingmeester. Tegenover dit pand is een presentatie van het erfgoed van Linschoten.

5. Linschoten, het Schansbos

Kapitein Aart Luteyn: Het Schansbos van Schagen en Den Engk komt erin voor.

6. Montfoort, Blindeweg 6

Herman de Man bezocht regelmatig de gebroeders Lenssinck van boerderij Schurenberg. Twee verhalen spelen op deze boerderij: een familiereünie, die verstoord wordt door een ruzie. En *Stoombootje in de mist*: Het volksgericht, dat gaat over drie zussen.



7. Blokland

Geiten: Deze roman speelt zich deels af in de buurtschap Blokland.

ROUTE 3:

Woerden - IJsselstein - Oudewater

8. Montfoort, Meerlo

Maria en haar timmerman: Hier wordt een klooster in polder Meerlo genoemd. Echter het klooster heeft er nooit gestaan. De polder bestaat wel, op weg naar Marne-moende.



9. IJsselstein, De twee zwervers

Bij molen de Windotter staat het beeldje 'De twee zwervers'. Het zijn Chef en Jochem uit *De kleine wereld*. Zij maken een 'zakenreis' van Schoonhoven naar IJsselstein. Het beeldje is gebaseerd op twee bestaande personen Klaasje Kroon en Piet Bokketouw.

10. IJsselstein, Paardenlaan

Deze 'schoonste lindenlaan' van heel Holland verschijnt in de boeken *Rijshout en Rozen*, *Marie of hoor ook de wederpartij* en in *De kleine wereld*. Over de Paardenlaan gaat deze passage: 'Deze regelmatige lindenlaan met de kunstig opgesnoeide bomen ... Daar wandel je nou echt onder, alsof je zomaar kuiert voor je plezier.'

11. Klaphek, Looiebrug

De kleine wereld: Bij Looiebrug, Lage Dijk-Zuid 23, woonde Gezina Middelkoop, vlakbij aanlegsteiger Klaphek. *De barre winter van 90*. *De Dame*: Er waren wilde ijsfeesten bij Klaphek. Een onbekende dame won elke dag de hoofdprijs. Op een nacht verdween ze in een otterbijt bij Salmsteke.

12. Lopikerkapel, (Hoge) Biezendijk 1-2

De kleine wereld: Het pand de Zeven Bomen op (Hoge) Biezendijk 1-2 bestond uit een café en een smederij.

13. Lopikerkapel, Bredesteeg (Radiolaan 1)

De kleine wereld: Op de hofstee Zevenhoven woonden vier oude vrijgezelle broers en zussen.



14. Lopikerkapel, Huis te Vliet

De kleine wereld: Hier woonde de baron, tevens dijkgraaf van Lekdijk Bovendams. Het verhaal over het dubbeltje en het glaasje speelde zich hier af.

15. Uitweg, Lopikeweg Oost 107

De barre winter van 90: Schoolmeester Abraham Heycoop uit het voormalig sluishuis besloot al zijn aardse bezittingen af te staan, gelijk de rijke jongeling uit Mattheüs 16.

16. Jaarsveld, Lekdijk Oost 12

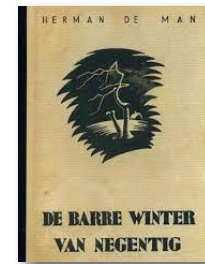
Dijkhuis van het Hoogheemraadschap Lekdijk Benedendams en de IJsseldam. *Het wassende water*: in een vergadering met het college van het Hoogheemraadschap besloot Gieljan Beijen de IJsseldam bij Klaphek door te steken. Het gebied tussen de Lek en de Hollandsche IJssel - de Lopiker- en Krimpenerwaard -



werd geïnundeerd. Met deze geforceerde dijkdoorbraak kwamen Alblasserwaard en Holland ten noorden van de Hollandsche IJssel niet onder water te staan.

17. Jaarsveld, Salmsteke

De barre winter van 90. *Otterhonden vechtend om hun jas*: Aan de Lekdijk in Jaarsveld woonde houten Gert. Gert ving otters in een bijt in de Binnenlek, bij het eilandje dat hij gepacht had. In het gezin was een stille opstand tegen zijn gezag.



18. Jaarsveld, Voetveer de Koekoek

Het wassende water: In de bocht bij het Koekoeksveer kroop het kruierend ijs tegen de dijk aan.

19. Cabauw, hoek Lopikeweg West - Damweg

De kleine wereld: In Het Zwaantje zat de vereniging van keuensnijders. Ze gingen een dagje uit vissen. De politie arresteerde één van hen wegens moord.

20. Benschop, Benedeneind Zuidzijde 447

Woonhuis van de familie Hamburger van 1902 t/m 1906, toen Hazenpad 132.

21. Benschop, Benedeneind Noordzijde 478

Het Wapen van Benschop komt voor in één van de verhalen uit *De koets*. Een hilarisch verhaal dat tragisch eindigt. Het gezelschap 'De Gebakken Waterbaars' lust graag een borreltje. Maar helaas met een borreltje teveel op en een wilde tocht met de koets, eindigt hun dag in het water van de Kerkwetering...



22. Oudewater

Het gezin Hamburger woonde van 1910 t/m 1916 op Leeuweringerstraat 61. Herman de Man ligt begraven op de R.K. begraafplaats aan de Waardsedijk. Oudewater was voor hem een wereldstad in broekzakformaat. Voor de Heksenwaag staat een boerenfamilie, dat verwijst naar Herman de Man. Beeldhouwster Ineke van Dijk maakte deze in 1977. Locaties in Oudewater komen in veel van zijn boeken terug:
* **Leeuweringerstraat 55/57/59**: woning Aart Luteyn uit *Kapitein Aart Luteyn*. * **Markt-Oostzijde 8**: woning dokter H.P. van Praag, dokter Elias in *Rijshout en Rozen*. * **Helletje**: woning *Heilig Pietje de Booy*; daarna Marktstraat. * **Noord IJsselkade 5**: kantoor en woonhuis van Hubert Schulte, eigenaar van rederij De Volharding in *Kapitein Aart Luteyn*. En ook van Hubert Montijn, hoofdpersoon in *De Eenzame*.

23. Snelrewaard

Kapitein Aart Luteyn: In de Lange Linschoten woonde het arme, oude vrouwtje, Kommereintje van Wingerden. Aart Luteyn trok bij haar in met drie kinderen van zijn overleden zus.

24. Snelrewaard

Het wassende water: In dit boek wordt de Vrouwenbrug genoemd. Hier lag de woon-schuit waarin Nelia woonde, de eerste - verboden - liefde van Gieljan Beijen.



Er zijn vijf fietsroutes die gaan door het Land van Herman de Man. De nummering begint vanaf de plaatsen Bergambacht, Gouda, Schoonhoven, Woerden en IJsselstein. Dit is route 3. www.hermandeman.nl



Colofon

Uitgave: Stichting Het Platteland, info@hermandeman.nl
Organisatie: Gerda Hoogendijk en Lyanne de Laat
Beeld, tekst, kaart en input: Luuk Eijkelestam, Joos-Illustraties, Gerda Hoogendijk, Lyanne de Laat, NLChristel Fotografie, OpenStreetMap als open data (onder OdBL), Gé Vaartjes e.v.a. in het Land van Herman de Man.

Financieel mogelijk gemaakt door Cultuur Platform Woerden, Fonds Bisdom van Vliet, gemeenten Gouda, Lopik, Krimpenerwaard, Oudewater, Woerden, IJsselstein, K.F. Hein Fonds, Maatschappelijke instelling Roosendaal, Prins Bernhard Cultuurfonds, Rabobank Hollandse IJssel, Rivierenlandfonds, Stichting Van den Akkerfonds, Stichting Carel Nengerman Fonds, Stichting Jac. Bezemer, StreekFonds Krimpenerwaard, Sympany en VSB Fonds Woerden.

Deelname is op eigen risico. Let u svp goed op. Om het voor iedereen veilig en toegankelijk te houden, verzoeken we u dringend de **actuele coronamaatregelen** in acht te nemen. Voor eventuele onjuistheden en onvolledigheden wordt door de uitgever geen aansprakelijkheid aanvaard.

1. Woerden, Rijnstraat 24
- 2.. Woerden, Kerkplein
3. Woerden, Kromwijkerdijk 1
4. Linschoten, Het Wapen van Linschoten
5. Linschoten, het Schansbos
6. Montfoort, Blindeweg 6
7. Blokland
8. Montfoort, Meerlo
9. IJsselstein, De twee zwervers
10. IJsselstein, Paardenlaan
11. Klaphek, Looiebrug
12. Lopikerkapel, (Hoge) Biezendijk 1-2
13. Lopikerkapel, Bredesteeg (Radiolaan 1)
14. Lopikerkapel, Huis te Vliet
15. Uitweg, Lopikerweg Oost 107
16. Jaarsveld, Lekdijk Oost 12
17. Jaarsveld: Salmsteke
18. Jaarsveld: Voetveer de Koekoek
19. Cabauw, hoek Lopikerweg West - Damweg
20. Benschop, Benedeneind Zuidzijde 447
21. Benschop, Benedeneind Noordzijde 478
22. Oudewater
23. Snelrewaard
24. Snelrewaard

